

Izhaja:

10. in 25. dan vsakega meseca.

Dopisi naj se izvolijo frankirati.

Rokopisi se ne vračajo. Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmondvrste za vsako pot.

MIR.

Vsakemu svoje!

Velja:

za celo leto 1 goldinar,
po pošti prejeman
1 gl. 24 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom:

Upravništvu „Mira“
v Celoveu.

Leto IX.

V Celoveu 25. septembra 1890.

Štev. 18.

Ilirija.

V pogledu na žalostne razmere v Trstu, kjer laški irredentovci mečejo petarde in vedno bolj predrzno kažejo svoje sovraštvo proti Avstriji, ne da bi jim mestni magistrat hotel resno nasproti stopiti, obžaluje dopisnik Prazke „Politike“, da je dal minister Schmerling Tržaški gospódi toliko moči in oblasti v roke. Namesto da so se mestnemu zastopu dale pravice deželnega zbora, naj bi se bil rajši ustanovil skupen ilirski deželni zbor za Primorsko, Kranjsko in Koroško. V tem zboru bi bili Italijani v manjšini ostali in bi ne mogli avstrijski vladi polén pod noge metati.

Ta misel nam tako ugaja, da hočemo o njej par besed spregovoriti. Ta „Ilirija“, ki jo imamo tu v mislih, je obstajala še za Metternichovih časov; obsegala je zgoraj imenovane dežele, nje glavno mesto pa je bila Ljubljana. Razun štajerskih so bili skoro vsi Slovenci v tej deželi združeni, in le obžalovati je, da ni več tako. Po Schmerlingovi ustavi je bila Ilirija raztrgana na pet dežel s peterimi deželnimi zbori, v Celoveu, Ljubljani, Gorici, Trstu in Poreču. Zdi se, kakor da si je Schmerling to nalašč izmislil, da raztrga in uniči slovenski národ. Z enim mahom so tako prišli koroški Slovenci v oblast nemile jim nemške večine, deželnih zborov v Gorici, v Trstu in Poreču pa so se polastili Italijani, Slovincem je ostala le še Krajina. To pa ni bilo v srečo ne državi, ne dotičnim pokrajinam. Avstrija potrebuje na jugozapadu močno deželo proti nenasitljivi irredenti; samoupravne oblastnije morajo biti v zanesljivih, avstrijsko mislečih rokah, na ktere se more država v času nevarnosti zanašati, ne pa v rokah takih ljudi, ki jih srce vleče v blaženo Italijo! Da imamo še to Ilirijo, imeli bi v njej mi Slovenci z isteriskini Hrvati večino in mi bi se zamogli svobodno razvijati; krepko bi branili jadranske bregove za Avstrijo, koroški Slovenci bi ne zdihovali pod pritiskom krivičnih večin, cesarske oblastnije pa bi imele v Ljubljani krepko zaslobo na zvestem prebivalstvu in varno zavetje pred irredento. Gledé štajerskih Slovincem bi se dala morebiti sčasoma kaka zamena pogoditi: koroški Nemci bi itak neradi pod Ilirijo ostali, štajerski Slovenci pa bi si k nam želeli; kaj ko bi mi koroške Nemce Štajercem prepustili, oni pa nam slovenski Štajer? Tako bi bili Slovenci združeni v eni deželi, hitro bi napredovali v omiki in blagostanju, ker bi jih nihče ne mogel ovirati in bi tudi ilirski deželni zbor več sredstev v rokah imel, kakor jih ima zdaj kranjski. Zato bi bila Ilirija tudi v gospodarskem

oziru velikega pomena. Zdaj je razcepljena na pet malih in revnih deželic, ktere si same pomagati ne morejo; pri vsakem večem podjetju morajo prositi za državno podporo, ktera se pa težko dobi. Združena Ilirija pa bi imela že take pomočke v rokah, da bi lahko sama ustanovljala srednje, više, obrtne in kupčijske šole; na svoje stroške bi zidala marsiktero lokalno železnico ali kar si bodi koristnega.

Kakor je nam Slovincem zdaj postljano, tako ne more ostati, če hočemo kot národ živeti. Kako se godi nam Korošcem, nam ni treba razkladati; in s kakim sovražnim nasprotstvom se imajo boriti štajerski Slovenci, to se je pokazalo pri Sokolski slavnosti v Celju; in če pogledamo še na uboge Istrijane in tlačene Slovence v Trstu in okolici, razvidel bo vsak, da bójemo pravi boj za življenje ali smrt, kateri boj požira vse naše moči, vendar si ne moremo priboriti nobenih uspehov. To vse mora nas Slovence napotiti, da ponovitev nekdanje Ilirije z vso odločnostjo in utrajnostjo tirjati začnemo. Seveda se nam bodo velikanske zapreke nasproti stavile; pa volja celega národa se ne bo dala za zmirom prezirati. V korist nam služi, da je tudi Dunajska vlada že spoznala moč in nevarnost irredente. Vladi, ko je enkrat pravo pot spoznala, ne more ljubo biti, da bi nezanesljivi laški živelj gospodoval v treh deželnih zborih, zato se ne bo dosti branila, odpraviti deželne zборе v Trstu, Gorici in v Istri. Železo naj se kuje, dokler je vroče, zato naj bi ravno zdaj naši voditelji storili potrebne korake pri vladi in meročajnih krogih, da se ponovi Ilirija. Za koroške Slovence bi bil to dan rešitve!

Slovenske posojilnice leta 1889.

V preteklem letu je bilo 35 slovenskih posojilnic, in sicer 8 na Koroškem, 15 na Štajerskem, 10 na Kranjskem in 2 na Primorskem. 24 jih je imelo neomejeno in 11 omejeno zavezo. Pri neomejeni zavezi morajo družniki z vsem svojim premoženjem dobri stati za društvo in za hranilne vloge, zato imajo take posojilnice več kredita, ljudje jim radi svoj denar zaupajo, ker so popolnoma varni, skoraj še bolj kakor pri hranilnicah. Pri omejeni zavezi pa družniki dajejo poročstvo le do gotove meje, ki je določena v pravilih.

Najstarejša slovenska posojilnica je obrtno pomozno društvo v Ljubljani, ki obstoji že 34 let. Druga je Ljutomerska posojilnica, ki posluje 18 let. Št. Jakobska v Rožu šteje 17 let, Šoštanjska 16, Mozirska 15, Ormožka 14, Metliška 14 let itd.

Lani so vse slovenske posojilnice izposojenih imele čez 3.600.000 gld. in sicer štajerske 2.304.000, kranjske 978.000, koroške 261.000 in primorske 89.000 gld. Celjska posojilnica sama je imela 525.437 gld. v posojilih, Mariborska pa 442.603 gld.

Udov ali družnikov so imele posojilnice 18.623, ki so imeli za 356.368 gld. vplačanih deležev. Denarnega prometa so imele lani posojilnice za 7.910.076 gld. in sicer štajerske 4.310.526 gld., kranjske 2.054.469, koroške 536.825, primorske 108.256 gld. Najmočnejše posojilnice so Celjska, Mariborska, Metliška in Ptujška. Hranilne vloge kažejo številko 3.136.000 gld., od teh jih ima Mariborska za 480 tisoč, Celjska pa za 478 tisoč.

Ker odborniki pri posojilnicah večidel zastopj poslujejo, zato si posojilnice vsako leto nekaj prihranijo. Nekaj tega dobička se porabi za dobre namene, nekaj pa se položi v posebno ali rezervno zalogo. Tako ima Celjska posojilnica prihranjenih 24.000, Mariborska 20.000, Ljutomerska 13.000, Ptujška 14.000, Vrhnjska 11.000 gld. Delovanje slovenskih posojilnic je čez vse dobrodejno, zato želimo, naj bi se kmalu ustanovile potrebne posojilnice v Velikovski okolici, v Ziljski in Kanalski dolini.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (V slovó č. g. Ant. Vakoniku.) Zopet se je skrčilo število tukajšnjih duhovnih rodoljubov. Zapustil nas je občespoštovani gospod Anton Vakonik, podvodja Marijanišča, preselevši se kot prošt v Spodnji Dravograd. Po svoji ljubeznjivosti in močati dobrovoljnosti si je pridobil vseh srca. Velike zasluge si je stekel kot voditelj mladine in pri stavbi velikanskega Marijanišča, kjer je imel skozi dve leti dovolj skrbi, dela in sitnosti. Povsod se je skazal kot zvestega in delavnega slovenskega rodoljuba. Sodeloval je pri ustanovi Celovške posojilnice in bil je ves čas nje ravnatelj, dokaz, kako zaupanje je užival v Celovških narodnih krogih. Njegovo nesebično in delavno moč bomo težko pogrešali. Dravograjcem pa čestitamo, da so dobili tako brzega in vrlega gospoda prošta.

Iz Celovca. (Kako liberalni časniki resnico ljubijo), to je že znano. To se je spet pokazalo po Sokolski slavnosti v Celju. Kdor jebral poročila v slovenskih listih, potem v „Südsteierische Post“, v „Politiki“ in „Vaterlandu“, potem pa popravke v liberalnih listih, moral se je prepričati, da so se Sokolci lepo, pošteno in možko obnašali, in da jih je le nemška Celjska druhal napadala. Zgoraj imenovani nemški listi so tudi našim liberalnim časnikarjem pristopni, toraj nemajo izgovora, da niso mogli resnice zvedeti. Pa oni si pred resnico ušesa mašijo in verujejo le svojim pajdašem pri listu „Deutsche Wacht“ ali Celjski vahtarici. Po tem listu so poročilo posnele tudi „Freie Stimmen“ št. 74. V tem poročilu se nahaja stavek: „Am Abend und in der Nacht kam es zu Excessen, die insgesamt durch die Arroganz der Rothhemden verschuldet wurden.“ (Zvečer in po noči je prišlo do izgredov, ktere so vse Sokolci s svojo ošabnostjo zakrivili.) Ali je mogoče, bolj predrzno se lagati? Zandarji so zaprli deset Nemcev, pa nobenega Sokolca; to je vendar dokaz, da so bili Slovenci-mirni

in da so le Nemci napadali Sokolce. Ti listi pa trdijo, da so vse izgrede zakrivili Sokolci s svojo ošabnostjo! S čim so pa kazali svojo ošabnost? Ali mar s tem, da niso enako z enakim vračali, da niso Celjskih capinov klofutali, kakor bi bili zaslužili? Na vse napade so Sokolci odgovarjali s tihim zaničevanjem, in taka „ošabnost“ je gotovo možka! V isti številki prinašajo „Freie Stimmen“ cel članek o tej zadevi, ki je poln roganja in zaničevanja do Slovencev in Čehov. Tudi se laže, da so Slovenci (in ne Nemci) zgrabili za kamne in kole! Nahaja se v članku še ta stavek: „Die Art und Weise, wie sich die čechischen Sokolisten in der deutschen Stadt Troppau und ihre slovenischen Genossen in Cilli benommen haben, spottet jeder Beschreibung.“ (Kako grdo so se češki Sokolci v nemški Opavi in njih slovenski tovariši v Celju obnašali, to se ne dá popisati.) Tako znajo liberalni časniki ovce v volkove in volkove v ovce spreminjati — s pomočjo predrznih in nesramnih laži! Tako se je zgodilo tudi v Podklosterski zadevi, kjer so bili Slovenci napadeni, nazadnje pa kot morilci razglašeni! — Za pravične ljudi in vse rodoljube pa izvira iz tega dolžnost, naj takim listom povsod, kjer morejo, vstop zabranijo, saj ti listi širijo le laž in pohujšanje.

Iz Podjunske doline. (K shodu slovenskih poslancev v Ljubljani.) Vsi smo se razveselili zvedeti, da pride po dolgem tarnanji vendar enkrat do skupnega shoda slovenskih poslancev. Dne 2. oktobra t. l. sešli se bodo v Ljubljani vsi naši slovenski veljaki in zastopniki. Upamo, da se ga udeležita tudi naša dva poslanca gg. Einspieler in Muri, ter da v Ljubljani razložita naše žalostno stanje, v kolikor ni že vsem znano. — Na ta shod gledajo sedaj s posebnim zaupanjem najbolj slovenske manjšine, ker pričakujejo, da se bode obširneje razpravljalo tudi o njih obžalovanju vrednem položaju. Izrekamo pa željo, da bi si pri tej priliki segli vsi poslanci in zastopniki našega slovenskega národa bratski v roke ter se zavezali drug proti drugem, da hočejo složno in z zjedinjenimi močmi delovati proti našim dušmaninom v prid in blagor naše svete stvari. Odvrnimo od sebe vse predsodke, ki bi bili naši stvari v kvar, in ne napravljajmo si s silo nepotrebnih strank, kajti pomisliti nam je treba, da ne le samo jeden stan, marveč vsi brez razločka smo poklicani v to, da se brigamo za národno delo. Bodi si mlad ali star, kedar gre boriti se za pravo našo, tedaj je treba jedinosti in složnosti, ako hočemo, da bodo imeli naši nasprotniki strah pred nami. — Bodoči shod naših slovenskih voditeljev pa naj bi se ne vršil zopet čez deset ali petnajst let; marveč vsaj vsako drugo leto naj se snidejo naši poslanci, da se posvetujejo v najbolj važnih stvaréh, ki se tičejo našega ubozega národa slovenskega. Glavna stvar pa, katero jim mi na srce polagamo je, da delajo na to, da si osnujejo v državnem zboru, ko nastopi nova državnozborska doba, vsi Slovani svoj slovanski klub. Z zjedinjenimi močmi bodo ložeje premagali ovire in težkoče, ki se nam Slovanom napravljajo neštevilnokrat prav nezasluzeno, kakor pa tako razdvojeni na vse vetrove, ko so bili do slej. Slovansko združenje v državnozborski palači na Dunaju je pred vsem drugim potrebno, ker le

skupno in odločno delo bode nam obrodilo toliko zaželjeni sad.

Iz Doba. (Zahvala.) Vrli „Mir“ nabral je od blagodušnih dobrotnikov za po toči oškodovane Dobljane 39 gld. in nam jih izročil. Razdelil sem jih ročno poškodovancem, ki so jih bili jako veseli. Po želji in v imenu vseh obdarovancev izrekam javno vsem dariteljem in priljubljenemu „Miru“ iskreno zahvalo za dejanski dokaz sočutja in bratovske ljubezni. Valt. Kac, župan.

Iz Črne. (Resnici v bran.) V liberalnem listu „Freie Stimmen“ št. 68. se nahaja neko popačeno poročilo o zborovanju naše Ciril-Methodove podružnice. O šoli v Javorju pripoveduje, da jo obiskuje 48 otrok; v resnici jih pa malokdaj čez pet vkup pride. Po naših mislih le tista šola čisto nepotrebna in je tudi tako uravnana, da se nam ne more dopasti, kakor je „Mir“ že enkrat poročal. Upamo, da bo to spoznala tudi šolska oblast v Celoveu in našo pritožbo uslišala. To ne gre, da bi se otroci od Božje službe odvracali, ker se poučuje v nedeljo dopoldne, kedar bi imeli otroci k maši v Črno iti. Tudi to je narobe, da je šola v gostilnici, kjer se otroci lahko pohujšajo. Krščanskega nauka tudi nič ni; ali se to ujema s šolsko postavo? Kaj bo pa po zimi, kedar pade dva metra debel sneg, in si še odraščeni iz hiše ne upajo? Kdo bo otroke v šolo nosil? Če tedaj ljudje čez tako šolo godrnjajo, jim nobeden pametni ne bo zameril. Dopisnik pa besedo tako obrača, da zabavljamo sploh čez vsako šolo. To ni res; naj bodo šole slovenske, krščanske in pametno uravnane, potem nam bodo že prav. Pritožuje se tudi, da so bili še otroci pri zborovanju Ciril-Methodove podružnice. Kaj pa je na tem hudega? Saj to ni politično društvo, in tudi otroci se smejo za ude zapisati, postava tega ne brani. Pri takih shodih tudi ne bodo nič slabega slišali: kjer se govori o življenju svetnikov, kakor sta bila Ciril in Metod, kjer se napiva svitlemu cesarju itd., pri takih zborih se bodo otroci prej kaj lepega naučili, kakor pa v družbi liberalcev, ki ne znajo drugega, ko kvantati ali pa čez duhovnike in verske reči grdo govoriti in cerkvene obrede smešiti. Čeravno pa nismo taki sovražniki šole, kakor liberalni dopisnik pravi, toliko pa vendar rečemo, da sedanje šole imajo premalo krščanskega strahu v sebi, to se vidi na otrocih: dokler so še majhni in v šole ne hodijo, so še pridni, pobožni in ubogljivi; kedar pa začnejo v šolo hoditi, se vsi predrugačijo in imajo dostirat take nemarne pogovore med seboj, da jih je strah poslušati.

Iz Apač. (Spomin vrlega moža.) Smrt ne pozna bogatstva in ne prizanesa mladosti, pa tudi ne pozabi starosti. Od te resnice smo bili ganjeni pri pogrebu Tomaža Lakonika p. d. Riepelna, kateri je doživel redko starost 91. let. Opravil je 27. avgusta mrtvaške molitve in obrede po rajnem očetu njegov sin, častiti Brdski gospod Jože Lakonik. Kot izvrsten govornik, je gosp. župnik mnogobrojnim pogrebem povedal z jednatimi besedami, kako veren in bogaboječ je bil njih predragi rajni oče, zraven pa kako v vsem svojem življenju zmeren človek in priden hišni gospodar. Zdaj nam vsem priljubljeni oče Tomaž počiva v grobu svoje že 18 let rajne žene, zveste Urše, koja je bila svoje dni na vse strani izgledna gospodinja,

ter svojih otrok in tudi vseh siromakov skrbljiva mati. Zdaj počivata ta dva skoz in skoz krščanska zakonska v večnem miru. Zakaj, smrt takih poštenjakov ni drugega ko konec trpljenja in truda, težav in bolečin. Srečno sta premagala skušnjave in nevarnosti te solzne doline. Veselo se zdaj nju duše ozirate na pretekle dneve. Ljube sabote večer se je njima približal in večna nedelja se je začela. Dobra dela in čednosti teh dveh blagih duš nam na ušesa šepetajo, da naj se ne brigajmo preveč za prazno posvetno slavo. Kakor sta ta dva pokojnika nam zapustila poseben izgled krščanske zmernosti in ljubezni v vseh rečeh, tako bodimo prav zmerni in ljubeznjivi med seboj, ter ne živimo v požrešnosti in pijanosti, ne v sovraštvu in pravdi. — Svoje časno premoženje sta ta dva rajna lepo vredila, ali še bolj sta hrepenela po Božji prijaznosti in milosti. Spravimo se z Bogom o pravem času tudi mi, da bo enkrat naše truplo v črni zemlji mirno pričakovalo tistega dneva, ko nas bo angeljeva trobenta poklicala iz groba.

Iz Žihpolj. (Prazna jeza naših liberalcev.) Naši liberalci ne morejo pozabiti, da so pri zadnjih volitvah propadli, in izlivajo svoj žolč po časnikih in po tabernah. Ali niso zadosti abotni, če hočejo Žihpolje zaviti v nemški plašč, ko je občina vendar od nekdanj slovenska! Prej bo Drava navzgor tekla, kakor bodo ti čudni možakarji Slovence spravili iz sveta. Nam očitajo, da smo pri volitvah agitirali, od sebe pa nič ne povejo. Ali niso mar oni še več okoli letali in ljudi nagovarjali, kakor mi? Ali imajo samo oni za to pravico, mi pa ne? V „Freie Stimmen“ št. 64. se jezijo nad našim č. g. provizorjem, ker nočejo trobiti v njih liberalni rog. Ali bo mar pošten duhovnik zatajil vero in slovenski rod? Kako vero imajo liberalci, to poznamo iz pisave njih listov in iz njih pogovorov. Da bi bili gosp. provizor komu grozili, to je laž; mi o tem nismo nič slišali. Če že čekaajo v svoje liberalne liste, naj bi vsaj resnico pisali! Da farmani svojega dušnega pastirja po časnikih trgajo, to se sploh ne spodobi; naš gospod provizor pa že tega posebno ne zaslužijo, ker so v vseh rečeh vesten in vzgleden duhovnik. Pa liberalcem pošlji angelja za župnika, pa ga bodo še grdo gledali. To so žalostni zgledi za mladino!

Od Vrbskega jezera. (Ali je nemščina sreča za slovenskega kmeta?) Čedalje bolj se moramo prepričati in spoznati, da je nemščina našim kmetom le v veliko dušno in dostikrat tudi časno nesrečo. Le pogledjmo Slovence, kjer so daleč od nemške meje in nič nemško ne znajo: kako so pošteni, verni, pobožni, ponižni, potrpežljivi in varčni! Zakaj pa? Zato, ker ne znajo prebirati pohujšljivih liberalnih časnikov, ker se ne morejo razgovarjati z brezverskimi rogovileži iz mesta. Pogledjmo pa narobe slovenske kmete v bližini mest, kmete, ki nemško znajo in liberalne časnike prebirajo: koliko nevere in zdvijanosti bomo našli! Duhovnikom dajejo grda imena, poslom in sosedom pa grde izgled; očitno se norčujejo iz verskih reči; dostikrat tudi slabo gospodarijo, ker jim pohajkanje z mestnimi gospodi bolj dopade, ko delo in gospodarstvo; pri litrih, pri kvartah in pri lovih na različno zverino se potrosi veliko denarja, doma se pa med tem zguba dela. Ti ljudje so strašno nahujskani zoper duhovnike, pa ne vejo po-

vedati, kaj so jim ti hudega storili; v nemščino so strastno zaljubljeni, pa vendar jim tista le denar požira, kajti ko bi nemško ne znali, izognili bi se marsiktere priložnosti za potrato. Zato bi bilo desetkrat boljše, ko bi mi imeli čisto slovenske šole in da bi se otroci nič nemško ne naučili; potem bodo lepo doma ostali in pridno delali ter dobro gospodarili; ne bodo prebirali brezverskih bukev in časnikov, in ne bodo poslušali nemarnih in protiverskih pogovorov. Kdor je prijatelj slovenskega ljudstva, naj si posebno prizadeva, iz svojega kraja pregnati liberalne časnike, kajti tisti delajo največ kvaru in pohujšanja. Ako ljudje berejo v vsakem listu zabavljice na duhovnike, sčasoma se jih vendar nekaj prime, oni začnejo duhovnike zaničevati in zgubijo veselje do cerkve in do molitve. Caveant consules!

Iz Št. Pavla na Zili. (Cerkvena slavnost.) V nedeljo 14. septembra, na praznik Marijinega imena, se je blagoslovil pri nas stranski altar Marije Device, kterege je bogato pozlatil gosp. Ivan Zernato iz Trebna pri Beljaku. K temu pripomogla je gospodičina Katarina Hebein, krčmarica v Št. Pavlu. Prisereno jo zahvalimo vsi farmani za to in za vse, kar je že skoz več let darovala naši cerkvi. Zahvala pa tudi našemu župniku čast. g. Fran Katniku, ki se v takih zadevah toliko potrudi.

Iz Ljubljane. (Vihar. — Nove stavbe.) Gotovo ste že čitali po časnikih, kak vihar smo imeli v Ljubljani in okolici. V drevoredu je polomil kakih 60 lepih, starih kostanjev. Revežem je nalomil kurjave za zimo, vendar pa je škoda za lepi drevored; gotovo pa bodo nasadili novih dreves, in ker kostanj hitro raste, se bo ta rana kmalu zacelila. — V Ljubljani se zdaj mnogo zida. Dobili smo novo vojašnico, pa zidala se bo še druga. Zidanje novega gledališča je gotova stvar, morda bo dovršeno že v dveh letih. Cesarski erar hoče zidati novo poštno poslopje in novo hišo za deželno sodnijo. O „Národnem domu“ je pa zdaj vse tiho. V časnikih sem čital, da so si Slovaki v Št. Martinu postavili „Národen dom“ s čitalnico, kavarno in gostilnico za 85.000 gld. Toliko denarja, mislim, bomo tudi mi že kmalu skupaj imeli, toraj naj bi se stvar preveč ne odlašala. Ko bodo ljudje videli, da se že zida, bodo več veselja imeli in rajši ter bolj izdatno pošiljali podpore ali jemali delnice. Kako stoji s „Sokolskim domom“, mi ni natančno znano, vendar se zatrjuje, da se bo gotovo zidal. Po prizadevanju vrlega staroste gosp. Ivana Hribarja skrbelo se bo tudi za to, da naš „Sokol“ izvežba svoje tamburaše, kakor jih imajo hrvatski Sokolci. Neko stvar bi rad sprožil, ki je prevdarka vredna. Ljubljana ne zna izkoristiti svojih natornih lepot. Z Ljubljanskega Grada je jako lep razgled. Noben tujec ne zamudi, potruditi se na hrib, da si ogleda širno okolico, pa tudi mesto samo. Toda kako odročno je to, da najlepši prostor zaseda poslopje, ki je prebivališče — ubijalcev in tatov! Ali bi se za te ljudi ne našel drug prostor? Tudi bi se lahko na Gradu napravila primerna restavracija, ktero bi tujci in domači radi obiskovali. Ostali prostor naj bi se olepšal s cveticami, drevjem, sedeži in sprehodniki. Strmine naj bi se zavarovale z dobrimi plovci, da otroci ne pridejo v nevarnost. Tako bi dobilo mesto poleg Tivolija še drugo zabavišče, kakoršnega bi si marsiktero drugo mesto želelo. Tudi o cerkvi s v.

Jožefa, ktero so hoteli zidati na Golovcu, je zdaj vse tiho postalo. Sv. Jožef je vendar deželni patron, pa v glavnem mestu nema nobenega svetišča! Prebivalci pod Golovcem, Kurje vasi in Karlovskega predmestja bi za tako cerkvice gotovo radi kaj žrtvovali, kajti kolikor toliko bi tudi njim nekaj koristila.

Iz Celja. (Sokolska slavnost in nemškutarjska omika.) Čeravno so nemškutarji vse žile napeli, da bi Sokolsko slavnost preprečili, vendar se je sijajno izvršila. Prišlo je blizo 200 Sokolcev iz Štajerskega, Ljubljane, Zagorja, Novega mesta, Gorice, Trsta, Zagreba in Karlovca. Trideset kmetskih fantov na konjih je jahalo pred njimi. Vse je bilo navdušeno za čast slovenskega imena. Grdo pa so se obnašali nemškutarji. Napadali so Sokolce s kamenjem in palicami; kjer so kterege na samem dobili, so mu skušali vzeti sokolski klobuk. Potepuhom je bilo menda obljubljenih po 5 gld. za vsako sokolovo pero. Vendar jih niso nič dobili; pač pa je bilo mnogo teh napadalcev zaprtih. Žandarji so se dobro obnašali in so te tičke pridno lovili; mestni magistrat pa svoje dolžnosti ni storil. Zvečer so morali vojaki spremljati Sokolce na kolodvor, da ni prišlo do pretepa. Sokolci so se lepo in mirno obnašali, ne da bi se bali, ampak da bi se jim ne moglo kaj očitati. Celjane pa je lahko sram, da imajo tako sodrgo med seboj in da je ne morejo krotiti. Pošteni mestjani, tudi Nemci, so vsi nevoljni, da se je dobro ime mesta tako oskrunilo, in mnogi bodo zdaj nemškutarjski stranki hrbet obrnili. Sčasoma morajo vendar spoznati, da le od Slovencev živijo.

Od štajerske meje. (Zgodovinski pouk v ljudski šoli.) Poveljništvo vojaške šole se je pritožilo, da se učenci iz slovenskih ljudskih šol na Štajerskem in učenci poljskih ljudskih šol premalo učijo avstrijske zgodovine. Poljskih šol ne poznam; o štajerskih se pa zamore toliko reči: kjer je kaka tri ali štirirazredna šola, kjer bi se zamogli otroci kaj več naučiti, tam je v zgornjih razredih že pouk večidel nemšk, nemščina napne vse dušne moči otrok, za druge predmete jim skoraj nič časa ne ostane. Čeravno se take šole imenujejo slovenske, ker je pouk vsaj deloma slovensk, vendar niso ne tič, ne miš — ne slovenske, ne nemške. To bi morali gospodje vendar sprevideti, da naši otroci niso božiči, da bi se mogli v tujem, nerazumljenem jeziku bogve koliko naučiti. Če se jim prav zgodovina po nemško razlaga, ne razumejo; ako se pa po slovensko, so pa drugi predmeti nemški, posebno pa jih muči nemška slovnica, na ktero se posebno gleda. Tiste šole pa, ki so večidel slovenske, da se smejo res slovenske imenovati, so pa le eno- ali dvorazredne; da se v takih šolah otroci ne morejo veliko postranskih predmetov naučiti, bo vsak strokovnjak sprevidel. Ako je tedaj pritožba vojaškega šolskega ravnatelja opravičena, obrača se le zoper uredbo naših šol. Dajte nam čisto slovenske šole in pomnožite število trirazrednic in štirirazrednic, potem boste videli, da naši učenci v avstrijski zgodovini ne bodo poslednji! Sicer pa se nam čudno zdi, kako v vojaški šoli naše slovenske učence izprašujejo? Ti gospodje gotovo ne znajo slovensko; ako pa otroke po nemško izprašujejo, kako jim bodo ti po nemško odgovarjali, ko so se zgodovine v slovenskem jeziku učili, in morda niti dobro nemško ne znajo. Rado-

veden sem tudi, koliko zgodovine znajo učenci iz koroških šol? Tam je poučni jezik nemški, ki ga otroci ne razumejo, toraj gotovo tudi pouka v avstrijski zgodovini ne razumejo in tudi ne morejo nič znati. Kako da poročilo o teh čisto molči? Morda zato, ker so šole nemške? Skoraj se mi hoče zdeti, kakor bi se nekomu tožilo po germanizaciji in se skriva za patriotizem! Od štajerskih učiteljev zahteva čast, da se pred svetom operejo in očistijo zoper to obdolženje!

Izpod Rifnika na Slov. Štajerskem. Dovolj mi, dragi „Mir“, izraziti svoje mišljenje in notranjo radost povodom znamenitih dogodkov v starodavnem Korotanu, ki smo je mi štajerski Slovenci pozorno opazovali in težko pričakovali izid volitev. Če se pomisli, kako težavno so tamošnji domoljubi delovali proti silni agitaciji nemško-liberalne stranke, je čuda, da so Slovenci v Velikovecu tako sijajno zmagali zamogli. Še predno so bile volitve razpisane, so nemško-liberalni listi začeli hujskati zoper koroške Slovence in njihove voditelje. Po žalostnem prigodku Podkloštrom pa so ti listi prestopili mejo dostojnosti, nesramno lagali in ves svoj strup izlivali nad slovenskim rodoljubom, častitim gosp. Gregorjem Einspielerjem, mu očitali, da on s svojim „šeuvanjem“ vznemirjuje deželo in da je on kriv umora. Ko smo potem brali v „Miru“ o resničnih dogodkih Podkloštrom, sprevideli smo, da je ves hrup nemško-liberalne stranke samo volilna zvijača, s katero so hoteli pri volitvah spodriniti slovenska poslanca. Zdaj po volitvah pa molčijo, ker se jezijo nad uspehom slovenske stranke, h kateremu je veliko pomoglo slovensko katoliško-politično društvo in neustrašeni „Mir“, ki je našim nasprotnikom trn v peti, mi Slovenci pa ga radi pribiramo, ker nam razlaga pravico in resnico!

Kaj dela politika.

Za dan 14. oktobra so sklicani deželni zbori. Namesto umrlega Seebacherja bo nova volitev. — V Trstu je vlada razpustila zloglasno laško društvo „Progress“, ker je preveč škililo čez meje. Čas je res, da se tam enkrat pometati začne. Tudi novo društvo „Liga nazionale“, ki bi imelo stopiti na mesto „Pro patrie“, ni bilo dovoljeno. — Mnogo se je zadnji čas govorilo in pisalo, da bi se imela naša notranja politika zasukati, in sicer tako, da bi spet nemški liberalci vajeti v roke dobili. Nekdo pa piše v poljski list „Pregled“, da se letos tega ni bati; vlada ostane do bodočih volitev v državni zbor. Kaj potem pride, odločile bodo volitve. — Zarad sprave na Češkem ima vlada še zmirom upanje, da se bodo razburjeni duhovi poglobili in da se bo sprava dosegla. Nemci in vlada bodo pa morali prej še precej odjenjati, sicer ni verjeti v to kupčijo.

Na Bolgarskem je pri volitvah zmagala vladna stranka. — Med Srbijo in Ogersko se je vendar dosegla pogodba, da smejo srbski prešiči spet čez mejo. — V Švici je buknila ustaja. Švica je razdeljena v 22 okrajev ali kantonov, katerih vsaki ima svojo lastno vlado. Laški kanton Tesin je imel dozdej katoliško vlado. To pa liberalcem in rudečkarjem ni bilo po volji, zato so kar s silo padli po vladarjih, enega so ustrelili, druge pa za-

prli, ter ustanovili novo, liberalno vlado. Skupni švicarski vladi v Bernu se pa to ni dopadlo. Poslala je dva bataljona vojakov in posebnega komisarja v Belinzono. Zdaj je nova vlada odstavljena in komisar bo vladal do novih volitev. — Španija hoče vpeljati občno vojaško dolžnost. — Mesto Nantes na Francoskem se je izreklo za versko šolo. — Rusija je povišala carino za 20 od sto. S tem se hoče znebiti tujih izdelkov, da denar doma ostane.

Gospodarske stvari.

Kmetje pozor!

Jesen je nastopila in kmet začenja svojo zrelo — ali bolje rečeno — nezrelo koruzo domu spravljati. Zakaj pa nezrelo? Zato, ker jo je črv prisilil da je mogla veneti. Najdemo po nekterih njivah polovico in še več koruze, ki ima že belo perje znamenja zrelosti; pa če pogledamo na zruje, zapazimo, da je črv ali gosenica v stroku, da ni zrelo ampak venjeno. Zruje ostane na takih strokih mnogo drobnejši kot na zdravih in tudi strok ne doseže tiste velikosti, kot bi jo ko bi bil zdrav. Taka od črva poškodovana koruza dá tudi primerno slabšo in manj moke kakor zdrava. Da trpi po tem takem kmetovalec obilo škode, je očitvidno. Kaj pa naj stori kmet, da se te škode obrani? Pridno naj zatira gosenice, ker le skoz zatiranje gosenic se temu ugonobovalcu izdatno škodljivi zob izdere. Kako pa jih je zatirati? Deželna postava, na katero občinska predstojništva še manj ozir jemljejo, nego na ono, ki zadeva podjeda, nam veli, v jeseni, ko je koruza požeta — preden zemlja zmrzuje — sir-kove (koruzine) šteklike ali šture po njivah popipati in sežgati. V teh šteklikih namreč prezimi gosenica. V spomladi pa izletijo iz njih majhni metuljčki, ki polagajo na mlado koruzo jajca, iz katerih se izvalé gosenice.

Glejte, zopet je kmet sam uzrok svoje škode, ker noče se postavnega dela prijeti, ali že iz slabe volje ali pa iz nevednosti, slednje pa zato, ker kmet v obče premalo misli. Res je, da ima kmet v jeseni veliko opravil, ali toliko časa se pa vendar le dobi, da se tudi to delo izvrši. Da pa najhitrejše to delo opravimo, svetujem grobe na njivah, po katerih koruzni štekliki stojé, z drevom (plugom), ki se mu poprej črtalo izbije, izorati, ker se potem štekliki mnogo lažje izpulijo. Zakaj pa da jih moramo sežgati? Poskušnje so pokazale, da, ko so šteklike v jame déli ter gnojnice ali pa vodo na-nje napeljali, so v spomladi gosenice še čisto zdrave in nepoškodovane bile, ter tudi v mrazu in vlagi niso poginile. Kdor šteklike dobro prsti otrese in posuši, si pridobi dobro netilo za zimo v peč.

Kako so kmetje temu delu nasprotni, pisatelj tega predobro ve, ker je lansko leto o priložnosti občinskega zborovanja v domači občini predlagal, naj bi se na strogo izvršitev gori omenjene postave bolj gledalo, bil je njegov predlog z večino glasov pobit in ne vsprejet!!

Preračunimo nekoliko škodo, ki jo črv vsako leto napravi. Računati se sme brez skrbi, da ugonobi črv najmanj deseti del celega pridelka, t. j. raz njive, na kateri bi pridelali deset birnjev koruze, je pridelamo le devet.

Na primer: Vas D... ima 15 posestnikov ki povprečno eden 50 birnjev koruske pridelava. Vsi skupaj pa pridelajo 750 birnjev. Od tih 750 birnjev je deseti del črv pokončal, to je 75 birnjev, računjen biren po 4 gld. znaša to 300 gld., recimo tristo goldinarjev; svota, ki se pa leto za leto ponavlja, od katere ne uživa ne tat ne jud, ki jemlje še na slabši način svoj konec, nego bi jo plamenu izročili. Ravno tako lahko bi ta znesek imeli kakor ga nimajo, ter bi si tako občeno blagostanje izboljšali. Naj pa ne misli kdo, da je to previsoko računjeno, ker mnogokrat se pripeti, da je škoda četrti del celega pridelka. Koliko stane delo? Oratva se ne sme računirati, ker je itak njiva preorana, kar je gotovo dobro v jeseni storiti. Polje, na katerem zraste omenjena množina koruske, meri povprek 25 oralov. Za pobiranje šteklov pa potrebuje na oral 4 ljudi, ki pa morejo tudi bolj odrasli otroci biti. Za vseh 25 oralov potrebujejo 100 delavcev, ki so vsak po 60 kr. na dan plačilo zaračunali. To je 60 gld. Odvzemimo od 300 gld. teh 60 gld. proč, pa ostane še zmirom znesek 240 gld., še vedno svota, na katero je vredno ozir jemati, svota, za katero se ni treba truditi ali potiti, katero prinese edino le dobra volja.

Da bi pa delo zaželjeni uspeh imelo, se ga mora sleherni poljedelec z resnico poprijeti. Zato kmetje pozor! Pomislite, koliko tisoč goldinarjev gre vsaki občini vsako leto v nič, s katerimi bi lahko četrtino in še več letnega davka plačali. Zato ne vstržite se dela, in mislite si le, da mora tudi to delo ravno tako storjeno biti, kakor kako drugo, ki se vam bolj imenitno zdi. Kmet V.

Za pouk in kratek čas.

V eni kapljici vode!

Na blizu dve sto let bo, kar je Leuwenboek v Delftu naredil tak drobnogled, da je zamogel videti najmanjšo stvar v kapljici vode. Zdaj ve vsak izobraženec, da so v vodi rastlinice in živalice tako majhne, da jih s prostim očesom ne vidimo. To pa ne velja za vsako vodo. Nekateri mislijo, da kedar vodo pijemo, z vsakim požirkom na tisoče takih živalic požremo. Toda čista pitna voda v studencih in vodnjakih ima le malo ali nič takih živali in rastlin. Nasprotno pa voda v bajerjih ali tam, kjer skozi močno zaraščene kraje počasi teče, vsa mrgoli rastlinic in živalic, tako da je že Leuwenboek število teh malih živalic v eni sami kapljici take vode cenil na 6000 do 10.000. Za te živalice je kapljica vode en svet za se, kakor za nas kako močno obljudeno mesto. Tukaj se gugajo na tankih repičih nežni cveti nenavadne lepote; tam stoji vrsta dreves z mnogimi vejami, z listjem in cvetjem. To pa niso rastline, ampak rastlinam podobne živali, ki so sicer priklenjene na svoj sedež kakor rastline, toda dozdevne veje so le roke, ki se neprestano gibljejo, raztezajo in umikajo, odpirajo in zapirajo, ter tako živež iz vode k sebi vlačijo. V drugem kotu vidiš spet živalice, ki so skrite v lupine, kakor polži, pa od časa do časa izpod lupine pogledajo. Vmes po vodi pa kar križem mrgoli vse polno prostih živalic v različnih, čudovitih podobah in bojah (barvah). So

zelene, višnjeve, črne, rujave; ene podobne čevlju, druge gosji glavi, tretje sivkasto-bele tarče (okrogle šajbe ali plošče), krog in krog z živimi franžami. Druge so črvu podobne, pa imajo preklan rep in noge kakor kolesa; s temi vrtečimi se kolesi drčijo skozi vodo, kakor voz po cesti. Vse te živalice se neprestano gibljejo, stegujejo, vrtijo in obračajo; zdaj odjadrajo, pa se kmalu spet vrnejo. Le tam na tleh leži nekaj mirnega, pljunko podobnega, tenko, da se skoz vidi, in brez barve, kakor voda; vendar pa se vidijo nekaka zrna po tem vodenem telesu. To je monera, najnižja vrsta živali. Ona živi, se premika, je in raste. Ko je precej dorastla, se razcepi na dve živali, in vsaka živi potem za se. Zraven monere vidiš drug živ kup, protoplazma, ta neprestano spreminja svojo podobo, požene vodeno roko ali nogo iz svojega telesa, kjer koli se jej zdi, ker je ves život mehek ko beljak surovega jajca, se giblje in grabi živež s tistimi mehki rokami. Tudi ta žival se tako množi, da se en del telesa od nje odcepi in za se živeti začne.

Toda te živalice so najslabše med vsemi in skoraj brez brambe nasproti mnogoštevilnim svojim sovražnikom. V tej kapljici vode so še vse bolj čudne zveri. Od tamkaj se približuje okrogla pošast, katere telo je nabodeno z bodali in noži. Ko ta pošast svoje žrelo odpre, drčijo male živalice kar same v njegov široko razprt gobec, kakor bi jih vlekla nevidna moč. Vidiš pa tudi živalice, ki so zvonom podobne. Te so najlepše od vseh. Rastejo kakor drevesa, z mnogimi vejami, in vse polne brstja in cvetja; ti živi cveti pa se vedno odpirajo in zapirajo, včasih pa se odprte poveznejo navzdol, podobni zvončkom na veji visečim. Še pa še acinete, živalice, ki imajo požiralnike, s katerimi manjše živalice k sebi potegnejo in zadušijo ter požijejo.

Neko drugo pošast si videl prej mirno na tleh tvoje kapljice ležati. Zdaj pa se vzdiguje, na njegovi glavi vidiš kolo, ki se jame vrteti; podolgasta, rudečkasta zver se jame premikati in svoj rivec stegati. Hitro požira vse manjše živalice, ki jej pridejo preblizu.

Če bi mi to kapljico vode posušili na gorkem kraju, vendar te živalice ne pomrjejo. Pravijo, da lahko več mesecev na suhem ležijo in da se spet oživijo, če jih pomočiš. Tako vidimo tedaj v eni sami kapljici vode vse polno gibanja in življenja, vse se križem vrti, vse vrste živalic streže druga drugi po življenju, imamo tukaj podobo človeškega življenja.

Iz tega lahko spoznamo neskončno modrost Božjo, ki je stvaril toliko milijonov rastlin in živalic, ki jih mi zavolj njih drobnosti s prostim očesom niti ne vidimo. Le s takimi glaži, ki vsako reč 300- do 400 krat več naredijo, kakor je v resnici, zamoremo take reči opazovati, kakor smo jih tu popisali. Taki glaži se imenujejo drobnogledi ali mikroskopi. Nikar tedaj ne smemo misliti, da je ustvarjenega sveta le toliko, kar ga mi vidimo. Že na tem svetu je na milijone in milijone stvari, rastlin in živalic, ki jih mi niti ne vidimo; kaj pa je globoko pod zemljo, ali pa po zvezdah, od katerih so mnoge večje ko naša zemlja, o tem pa čisto nič ne vemo. Občudujmo vsegamogočnost Božjo in živimo tako, da nam bo Bog po svoji milosti kedaj te čudeže razjasnil in še večji čudeže pokazal. Po „S. P.“

Smešničar.

Učitelj: „Zakaj pa bežiš v hišo, Jožek, ko jaz mimo grem?“ Jožek: „Tečem po klobuk, da se vam morem odkriti.“

* * *
Kmet: „Koliko velja ta kos sukna?“

Trgovec: „12 goldinarjev.“

Kmet: „Reče 12, misli pa le 10; dal bi ga za 8; vreden je 6; jaz bi dal 4; obljubil bom pa le 2.“

* * *
Popotnik: „Prosim za karto.“ Uradnik
železnice: „Kam pa?“ Popotnik: „Domov.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Cerкви v Blačah so cesar podarili 100 gld. — Celovski magistrat, ki ni hotel vsprejemati slovenskih dopisov našega katol.-političnega in gospodarskega društva, je pravdo pri e. kr. notranjem ministerstvu zgubil in je tedaj po členu XIX. drž. temeljne postave od 21. dec. 1867, drž. zak. šte. 142, primoran, vsprejemati slovenske vloge. Več o tem v prihodnjem listu. — Umril je deželni poslanec Jan. Seebacher, župan Vetrinjski. — V Volfsbergu je v Labudnici utonil Janez Krahn; doma je bil iz Srpence na Primorskem. — Ustrelil se je neki podčastnik našega polka št. 7. — Železna Kaplja je pri ministerstvu izprosila, da se bo odslej tudi v uradnih pismih imenovala „Eisenkappel“, in ne samo „Kappel“, kakor je bilo do zdaj v navadi. — V Št. Jurju pri Celovcu je zgorelo pet streh. — V Celovcu so imeli nemški turnarji svojo slavnost. Tukajšnji liberalni list se hvali, da je bilo vse mirno, ne pa kakor v Celju in Opavi. Kdo pa je tam nemir naredil? Ali ne mar nemški prenapetneži? Mi Slovenci pa Nemcem ne kalimo njih veselje, zato je bilo v Celovcu vse mirno. — Škedenj s hlevom je zgorel Tempoharju na Rudi. Sumi se, da je bilo podkurjeno. — Opozarjamo na današnje vabilo zaradi cesarske slavnosti v Pliberku. Naj se je rodoljubi v obilnem številu udeležijo. — Pri Blatniku p. d. Ojšanu v Tinjah so čebele zrojile in dva konja tako opikale, da sta oba poginila.

Na Kranjskem. V Ljubljani se je odprla mestna deklška šola s tremi razredi. — V Ljubljani bodo zidali novo poslopje za deželno sodnijo. — Pogorel je Habi v Gočah pri Vipavi. — V Kolpi je utonil 12 leten deček. — V Adlešičah imajo hude čase. Vinograde je uničila trtna uš, druge pridelke pa toča. — V Gorjah je več duhovnikov skupno praznovalo svojo 25 letnico. — V Repnjah so dobili nove orglje. — Na graški razstavi so bili odklikani trije kranjski čebelarji. — Velik sklad premoga so našli blizu Kočevja. Ravno prav, če se dolenska železnica dozida. — Umril je slavni slovenski slikar Jurij Šubic. — Gosp. Janko Globočnik pride za notarja v Velike Lašiče.

Na Štajerskem. V Galiciji je umrl gosp. župnik Matoh. — Sokolska slavnost v Celju se je ukljub vsem zaprekam prav dobro obnesla, in Savinjšani se je bodo še dolgo spominjali. — V Celju so dobili nove zvonove za faro cerkev. — Poslanec gosp. dr. Gregorec je govoril pred svojimi

volilci na Slatini in v Ljutomeru. Povdarjal je posebno, kako potrebno bi bilo za Slovence, da se združijo v eno deželo. — Pri sv. Jurju v slovenskih goricah je neka ženska ubila otroka svoje hčere. — Pri Novi cerkvi je utonil dveleten otrok; tudi v Šmihelu nad Mozirjem je utonila mala deklica. Ljudje premalo pazijo na otroke. — Pri Mislinju so našli pod zemljo človešk kostenjak. — V Trbovljah je neka delavka 20 metrov globoko padla in se ubila. — Pogoreli so Galič in Govejšek v Zabukovici, Rupret v Zdolah in Švare na Studencu pri Mariboru. — Poseben vlak je šel 13. septembra iz Ljubljane v Gorico in na sv. Goro. — V Konjicah je umrl znani rodoljub g. Drag. Prus. — „Zveza slovenskih posojilnic“ ima svoj redni občni zbor dne 8. oktobra. Naj bi se tega zbora prav mnogo zastopnikov posojilnic udeležilo!

Na Primorskem. V Opatiju je došel nadvojvoda Ljudevik Viktor. — V Trstu so prijeli 17 letnega Corettija, ki je na sumu, da je petarde delal in pokladal.

Po drugih deželah. Za pogorelce v Tokaju so dali svitli cesar 5000, za poplavlence na Češkem pa 10.000 gld. Tudi so ukazali, da se poplavlencem iz državne kase izplača dva milijona gld. Škoda vsled povodnji je res velikanska, posebno na Češkem. V Pragi se je podrl velik, star, kameniten most. Mnogo ljudi je utonilo. — Blizo Pešte je skočil parovoz iz tira in v Donavo. Dva sta mrtva. — V mestu Ostende je umrla nadvojvodinja Štefanija, hči nadvojvode Miroslava. — V Borsodu na Ogerskem se je goreča hiša podrla. Dvanajst ljudi je zgorelo. — Kolera še vedno ni ponehala. Zdaj posebno razsaja po Arabiji in sploh po turški Aziji. — V Rusiji je pogorelo mesto Kinešma. Škode je tri milijone rubljev. — Na Ogerskem so bile velike vojaške vaje, ktere so si tudi cesar ogledali. — Na Franc. Jožefovi železnici je skočil vlak s tira; devet ljudi je bilo ranjenih. — V Formi na Laškem je vihar podrl štiri hiše. Pri tem je 18 ljudi smrt našlo. — V Vltavi na Češkem je pri zadnji povodnji utonilo 18 pijonirjev. — K cesarskim lovom na gornjem Štajerskem pride bojda tudi nemški cesar. — V Genovi je vihar podrl dve hiši; dva človeka sta mrtva ostala, dvanajst je bilo ranjenih. — V Montoji na Francoskem je zgorelo 22 hiš. — V Ameriki pa je pogorelo mesto Hiamata. — Strašen požar je bil v Solunu na Turškem. Na osem krajih je začelo naenkrat goreti. Zato se misli, da so Turki krščanske hiše nalašč zažgali. Zgorelo je 1200 hiš. Revščina je silna. — Slavni hrvaški škof, Strossmajer, obhajali so 8. t. m. 40 letnico svojega škofovanja. Na mnogaja leta! — V Samoboru je suša in trtna uš vse pokončala. — Velika tovarna za stroje je pogorela v Kolonji na Nemškem. — Judi se močno selijo iz Rusije, ker jim ruska vlada preveč na prste gleda, da ne smejo ljudstva skubiti, kakor bi hoteli. Selijo se v Ameriko in Avstralijo. Nedavno je odšlo 800 družin na enkrat. Jokal se menda nobeden ne bo za njimi. — V Denveru v Ameriki sta dva vlaka vkup trčila. Pri tem je poginilo sedem laških delavcev, 40 jih je bilo ranjenih. — Ruske vojaške vaje v Volinji so stale neki do šest milijonov rubljev. V Rovnu, Dubnu in Luku je še zdaj, ko so čete že odšle, strašna draginja. — Iz Kijeva se poroča: Pastir iz neke tukajšnje vasi je pasel v gozdu krave.

Kar prilomasti medvedka ter ga vrže na tla. Ne daleč od tam pasočí se bik je pridivil nad medvedko. Zdaj ta pastirja izpusti ter se zapraši v bika. Vnel se je vroč krvav boj. Naposled pa jo kosmatinka pobere v gozd. Zver je bila prizadela pastirju hude rane; z glave mu je potegnila kožo, poškovala hrbet in ledje. Komaj je prilezel v vas nesrečni pastir. — Iz Dornbirna se poroča 13. t. m.: Še vedno poplavlja Ren z dvema tretjinama svoje vode tukajšnje pokrajine. V vasi Emsbauern je upadla voda že za dva metra, vendar so še vsa nižja poslopja pod vodo. Še le zdaj se more ceniti škoda. V stanovanjih se kažejo žalostni prizori. Še po prvih nadstropjih je blata, kterege je nanesla povodenj, za dva do tri palce na debelo. Po hišah je strašen smrad. Na poplavljenih poljih je videti kmete, kako kopljejo krompir iz vode. Drugi sadež je ves pokončan. — Znanó je, da je Dalila Samsonu odstrigla lase in mu s tem odvzela njegovo čudovito telesno moč. Nekaj enacega je storila žena pijanca čevljarja Antona na Poljskem. Imel je Anton navado, da jo je več dni vozil po gostilnicah, kedar se je splašil od doma. Ko je torej pijani mož neko jutro spal, premišljevala je žena, kaj bi naredila, da bi mož ostal doma pri delu. Kmalu jo ugame: vzame škarje in možu lase na glavi odstriže ter ga potem še z britvijo obrije. Ko se mož zbudi, čuti nekak mráz po glavi. Ves razburjen se pogleda v zrcalo in se silno prestraši — samega sebe. Tega časník ne pove, kako sta se potem z ženo božala, to pa pove, da sò se ljudje čudili, kje tiči čevljar Anton, ker ga ni nič na dan.

V a b i l o .

Podružnica sv. Cirila in Metoda za Pliberk in okolico priredi dné 5. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne pri „zlatem levu“ v Pliberku **slavnosten shod v čast godu presvitlega cesarja Franca Jožefa I.** po tem sporedu: 1. Slavnosten govor. 2. Življenje in zasluge našega svitlega cesarja (poučen govor). 3. Cesarska pesem. 4. Upisovanje novih udov. 5. Razni govori in navsveti. 6. Vmes petje Šmihelskih pevcev. Povabljeni so udje in od udov upeljani gostje. **Odbor.**

Loterijske srečke od 20. septembra.

Line	78	64	22	19	80
Trst	48	41	47	79	11

Tržno poročilo.

V Celovcu je biren:

pšenica po . . .	4 gld.	70 kr.
rž	3 "	90 "
ječmen	3 "	60 "
oves	2 "	20 "
hejda	4 "	50 "
turšica	4 "	20 "
pšeno	7 "	50 "
proso	— "	— "
grah	— "	— "
repica	— "	80 "
fižol, rudeči . . .	— "	— "
Deteljno seme — do — gld.		
100 kil.		

Sladko seno . . .	1 gld.	80 kr.
kislo	1 "	40 "
slama	1 "	35 "
meterski cent (100 kil).		
Frišen špeh kl. — gld. — kr.		
maslo	1 "	— "
mast	— "	75 "
Navadni voli	100—120	gld.
pitani voli . . .	120—190	"
junci	60—90	"
krave	60—120	"
junice	50—80	"
prešički	5—15	"

Oglasila.

Prošnja.

Kakor se govori, se je v Šmihelu pri Šoštanju pred kakimi 50. leti rodila deklica z imenom „Jerica“ v hiši kovača Kvedra, in zapisala ter krstila se je po krivem kot hči kovačeva. Pravijo pa, da je bila hči neke imenitne gospe na Koroškem. Stari možje, ki bote kmalu stopili pred sodni stol Božji, ako o tej stvari kaj veste, naznajte to uredništvu „Mira“, da pride dedščina v prave roke in se pravici čast skaže.

Dva učenca

iz dežele, z dobrimi spričevali, nemškega in slovenskega jezika zmožna, se precej sprejmeta pri *Petru Merlinu*, trgovcu v Celovcu.

Kmetija na prodaj, zidana hiša, hlev in izbe obokane, 23 oralov njiv, travnikov in gozda, precej sadnega drevja, na ravnem. Cena 2300 gld., pa 600 se lahko vknjiženo pusti. Več pove Jakob Lipič p. d. Sršenev v Št. Lovrencu pri Št. Petru, pošta Ruda (Ruden).

Poštenega in pridnega dečka takoj sprejme kot **učenca Jakob Pissiak**, čevljarški mojster v Celovcu, kolodvorske ulice šte. 35.

Suhe črešplje, hruške, orehe in maslo

kupuje po najvišjih cenah.

J. F. Smolnik

v Celovcu, stolne ulice (Domgasse) šte. 16.

Kupčijsko naznanilo.

Udano podpisani uljudno priporočam slavnemu p. n. občinstvu svojo

bogato zalogo

suknena, modnega in vsakdanjega družega oblačilnega blaga, vsakovrstne drobnine in priprave za krojače, veliko zalogo flanelastih, posteljnih in prešivnih (štepanih) odej, kocov za konje itd. vse po najnižjih cenah. — Visokočastito **duhovščino** opozorujem na svojo bogato zalogo črnega toskina, peruina in blaga za talarje. Postrežem pošteno in po ceni. — Z dežele naročeno blago se brž po pošti odpošlje. Izgledki (muštri) se pošiljajo zastonj in franko. Z odličnim spoštovanjem

J. Tschernitz

v Dunajskih ulicah v Celovcu.